

Tidslinje 1961–1973

Om konstnären

Pablo Picasso (1881–1973) föddes i Málaga i Spanien men levde större delen av sitt liv i Frankrike. Under en konstnärbarana som sträckte sig över mer än sjuttio år skapade han ett anmärkningsvärt antal verk inom måleri, skulptur, teckning, grafik och keramik – och förnyade sig ständigt.

Bland hans tidiga uttryck märks den melankoliska blå perioden (1901–1904) och den varmare rosa perioden (1904–1906). År 1907 började Picasso tillsammans med Georges Braque utveckla kubismen, och bröt radikalt med århundraden av konstnärliga konventioner. Föremål reducerades till geometriska former och avbildades ur flera synvinklar samtidigt, så att traditionella idéer om rum, djup och återgivning ifrågasattes. Härigenom lades grunden för en stor del av den moderna konsten.

Efter första världskriget återvände Picasso till nyklassicismen och skapade monumentala, klassiskt inspirerade figurer. På 1930-talet blev hans konst, under inflytande av surrealismen, mer symbolisk och psykologiskt laddad. Även om han aldrig formellt var en del av rörelsen delade han dess fascination för myter, drömmar och förvandlingar.

Picasso var också politiskt engagerad och gick med i det franska kommunistpartiet 1944. Det mest kända uttrycket för hans aktivism är den monumentala målningen *Guernica* (1937), som var ett direkt svar på bombningen av den baskiska staden med samma namn under spanska inbördeskriget.

1961

Den 2 mars gifte sig Picasso med Jacqueline Roque, som stannade vid hans sida resten av hans liv. Under sommaren flyttade de från Cannes till huset Notre-Dame-de-Vie i Mougins, uppkallat efter den närbelägna kyrkan. Det låg avsides och var så rymligt att Picasso kunde inrätta två ateljéer. Han levde i avskildhet, långt från glamouren i Cannes, träffade bara nära vänner och undvek offentligheten.

1963

Picassomuseet i Barcelona öppnade den 9 mars tack vare en generös donation av konstverk av Picassos nära vän och före detta sekreterare Jaime Sabartés.

I oktober flyttade tryckarna Piero och Aldo Crommelynck till Mougins och öppnade en tryckverkstad i ett före detta bageri, där de arbetade med Picasso under resten av hans liv.

Två av Picassos gamla vänner gick bort: Georges Braque den 31 augusti och Jean Cocteau den 11 oktober.

1964

Galerie Louise Leiris i Paris visade verk från de senaste två åren. Galleriet ställde ofta ut Picassos nyttillkomna verk och hade stor betydelse för tidningarnas möjligheter att följa konstnärens sena utveckling. Kritiker noterade drag av samtida amerikansk action painting i de nya målningarna.

Picassos före detta partner Françoise Gilot publicerade sin memoarbok *Leva med Picasso* tillsammans med Carlton Lake. Picasso gjorde allt som stod i hans makt för att förhindra att den franska översättningen skulle komma ut.

1965

I november genomgick Picasso en magoperation på American Hospital i Neuilly nära Paris. Det var hans sista Parisvistelse.

John Berger gav ut *Picasso: Framgångar och misslyckanden*, där han skrev att Picassos tid var förbi.

1966

För att fira Picassos 85-årsdag anordnade staden Paris en stor retrospektiv utställning till konstnärens ära. Grand Palais och Petit Palais visade över sjuhundra verk och Bibliothèque Nationale ställde ut 171 grafiska blad. De flesta utställda verken var från tidigare perioder, medan den samtida Picasso främst representerades av skulpturer och teckningar. Det var den största utställning som någonsin ägnats en levande konstnär. Vissa kritiker utropade "Picassos århundrade", andra förklarade att han hade misslyckats. Picasso själv deltog inte i invigningsceremonin.

1967

Utställningen på Petit Palais 1966 ledde till upptäckten av Picasso som skulptör. Både Tate Gallery i London och Museum of Modern Art i New York hade utställningar som uteslutande ägnades åt hans skulpturer.

1968

Nu riktades uppmärksamheten mot Picassos teckningar och grafiska blad. Återigen spelade Galerie Louise Leiris en nyckelroll med två viktiga utställningar: Picassos teckningar från 1966 till 1968 i början av året och senare en utställning med grafiska blad. Vissa av de senare förvarades av anständighetsskäl bakom stängda dörrar.

1970

I februari donerade Picasso alla verk som hans familj i Spanien ägde till Picassomuseet i Barcelona, de flesta från hans tidiga period.

Den 1 maj öppnade en utställning med hans sena verk i påvepalatset i Avignon. Där visades 167 målningar och 45 teckningar som hade färdigställts bara under loppet av ett år (1969/70). Verken samtida uttryck underströks genom att målningarna hängdes oramade direkt på de grova stenväggarna i det gotiska kapellet.

1971

På 90-årsdagen den 25 oktober hedrades Picasso med en utställning i Grande Galerie i Louvren – en ära som aldrig tidigare hade tillkommit en levande konstnär. Frankrikes president Georges Pompidou invigde utställningen, återigen i Picassos frånvaro.

Även Sovjetunionen deltog i hyllningarna och lånade ut 25 viktiga verk från museer i Moskva och Leningrad till Musée national d'Art Moderne. Många av dessa verk har sedan dess aldrig ställts ut utanför Ryssland.

Galerie Louise Leiris visade under sensvåren 194 av Picassos teckningar.

1973

En serie med 156 grafiska verk ställdes ut på Galerie Louise Leiris i januari och februari.

En andra utställning med Picassos senaste verk presenterades i Avignon i samband med Festival d'Avignon. Till denna utställning hade konstnären själv valt ut verk från åren 1970 till 1973. Picasso avled den 8 april innan utställningen hann öppna i maj.

Biografin finns sedan tidigare publicerad i katalogen *Picasso. Malen gegen die Zeit*, red. Werner Spies, Hatje Cantz Verlag, 2006. Återpubliceringen har skett med tillstånd av författaren Kerstin Thomas, ALBERTINA Museum Wien och K20 Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen i Düsseldorf.

Receptionen av Picassos verk efter 1973

Alltsedan Picassos död 1973 har hans konstnärsskap både hyllats och varit föremål för stormiga diskussioner. Han har betraktats med nästintill mytisk vördnad men också skärskådats i alltmer avancerade kritiska texter. Omedelbart efter hans bortgång stärktes bilden av honom som modern mästare genom stora retrospektiva utställningar och ett växande intresse på konstmarknaden. När Musée Picasso öppnade i Paris 1985, byggt på konstnärens privata samling, befästes hans ställning ytterligare.

Ett viktigt led i det postuma Picassomottagandet utgjordes av den tongivande utställningen *A New Spirit in Painting* på Royal Academy i London 1981, där verk av Picasso visades sida vid sida med unga samtida målare. Utställningen innebar en

vändpunkt i synen på Picassos sena måleri. I mötet med den nya generationen av expressiva målare – Georg Baselitz, Jean-Michel Basquiat och Anselm Kiefer – presenterades Picasso inte som ett avlägset monument över modernismen utan som en föregångare till mediets förnyade kraft och energi.

Eftervärldens omdöme om Picassos har emellertid varit blandat. När feministiska och postkoloniala perspektiv fick genomslag vid 1900-talets slut började både forskare och konstnärer ifrågasätta de personliga och politiska dimensionerna i hans konst. På senare år har en mer nyanserad bild vuxit fram. Picasso framstår inte längre som en oantastlig ikon utan mer som en konstnär genom vilken den moderna och samtida kulturens komplexitet kan omprövas.